

SETTEMBRU 2023
HARĠA 9

“Kuljum irrid inbierkek, u nfaħħar ismek għal dejjem ta’ dejjem” (Sal 145 [144], 2).

Bħala għajjnuna fil-mixja tagħna għal dan ix-xahar, qed nipproponu silta mis-Salm 145. Fis-Salmi tidher l-esperjenza reliġjuża individwali u kollettiva, li l-poplu ta’ Izrael għex fil-mixja storika tiegħu, bl-isfidi kollha li ltaqa’ magħhom. It-talba miktuba bi stil poetiku, titla’ għand il-Mulej taħt forma ta’ karba, supplika, ringrazzjament u tifhir. F’dan it-talb insibu sentimenti u attitudni li bihom il-bniedem jesprimi ħajtu u r-rabta tiegħu ma’ Alla l-ħaj.

Fis-Salm 145 naqraw fuq il-maestà ta’ Alla. L-awtur tas-Salmi jfaħħar il-kobor ta’ Alla li jserrah fuq l-esperjenza persunali tiegħu: “Kbir il-Mulej, ta’ min ifaħħru bil-bosta” (vers 3); ifaħħar it-tjieba tiegħu u l-imħabba li għandu lejn il-holqien kollu: “Twajjeb ma’ kulhadd il-Mulej, tjubitu fuq kull ma għamel” (vers 9); jagħraf il-fedeltà tiegħu: “Ta’ kelmtu l-Mulej fil-weghdiet tiegħu kollha” (ara vers 13b), u jasal biex jinvolvi l kull ħlejqa f’għanja universali: “Ibierkek kulhadd l-isem qaddis tiegħu għal dejjem ta’ dejjem” (vers 21).

“Kuljum irrid inbierkek, u nfaħħar ismek għal dejjem ta’ dejjem”.

Xi drabi, il-bniedem tallum ihossu mitluf għax jaħseb li hu maqtuġh għalih wahdu. Il-bniedem tallum jaħseb li l-grajjiet ta’ kuljum huma mmexxija minn ċirkustanzi bla sens u li ma jwasslu mkien.

Dan is-salm jagħtina serħan il-moħħ u jħabbar it-tama: “Alla ħalaq is-sema u l-art, hu fidil fil-patt li jorbtu mal-poplu tiegħu, Hu jagħmel ħaqq mal-maħqurin, jagħti l-hobż lil min hu bil-ġuh u jehles l-imjassrin. Hu jkun li jiftaħ għajnejn l-għomja, jerfa’ lil dawk li waqgħu, ihobb lil min hu ġust, iħares lill-barrani, iwieżen l-orfni u r-romol” [...]¹.

“Kuljum irrid inbierkek, u nfaħħar ismek għal dejjem ta’ dejjem”.

L-ewwelnett, dan il-kliem jistedinna ngħożzu r-rabta tagħna ma’ Alla billi bla ebda riżervi nilqgħu mħabbtu u l-ħniena tiegħu, u billi nintefgħu quddiem dan il-misteru biex nisimgħu leġnu. Fuq dan għandha sserrah kull talba li nagħmlu. Imma din l-imħabba ma nistgħux nifirduha mill-imħabba tal-proxxmu, l-aktar meta nimitaw lil Missierna li hu fis-smewwiet u nduru lejn min jinsab imwarrab u wahdu. B’hekk, permezz ta’ din l-imħabba lejn il-proxxmu, jirnexxielna nintebhu bil-

preżenat f'Alla fil-ħajja tagħna ta' kuljum. Chiara Lubich kienet mistiedna taqsam il-ħajja Nisranija tagħha f'laqgħa li kellha mal-Buddisti. Hi qalet hekk: "... il-qofol tal-esperjenza tiegħi hu dan: aktar ma nħobbu lil ħutna l-bnedmin, aktar noqorbu lejn Alla. Aktar ma noqorbu lejn Alla, aktar inħobbu 'l ħutna l-bnedmin"².

"Kuljum irrid inbierkek, u nfaħħar ismek għal dejjem ta' dejjem".

Imma hemm triq oħra biex niltaqgħu miegħu. F'dawn l-aħħar snin il-bniedem kiseb kuxjenza ġdida tal-problema ekoloġika u ż-żgħażaġh jinsabu fuq quddiem f'din it-triq. Huma qed jipproponu mudelli ta' żvilupp u mpenn biex il-bnedmin kollha jkollhom dritt għal ilma, ikel, arja nadifa, u għal studju aktar fil-fond dwar enerġiji alternattivi. B'hekk il-bniedem mhux biss jikseb lura r-rabta tiegħu man-natura, imma fl-istess waqt ifaħħar 'l Alla għax ikun skopra kemm hu għażiż il-ħolqien kollu għaliH.

Din li ġejja hi l-esperjenza ta' Venant li fil-Burundi, il-pajjiż fejn twieled. Malli jistenbaħ kien jisma' l-ghana tal-ghasafar u kien jimxi biex shah sa ma jasal l-iskola. Kien iħossu haġa waħda mas-siġar, l-animali, in-nixxieġhat tal-ilma, l-gholjiet kif ukoll ma' shabu. Intebaħ kemm in-natura hi qribu f'ekosistema li fiha l-ħlejjaq u l-ħallieq kienu f'armonija shiha. Dan l-gharfien kien jinbidel f'tifhir, mhux għal mument wieħed, imma tul il-jum kollu.

Għandu mnejn issib lil min jistaqsi: u fl-ibliet tagħna? "Fl-ibliet tagħna tas-siment, mibnija minn idejn il-bnedmin fost l-istorbju tad-dinja, qajla ssib postijiet li fihom in-natura ġiet salvata.

Izda biżżejjed nilmhu s-sema ċelesti bejn il-qċaċet tal-appartamenti, biex niftakru f'Alla. Ikun biżżejjed raġġ tax-xemx, li ma jonqosx milli jidħol bejn il-ħadid tal-ħabs; biżżejjed fjura, għalqa mhaddra, il-wiċċ ta' tarbija..."³.

1. Ġwanni Pawlu II. Udjenza Ġenerali, 2 ta' Lulju, kumment għas-Salm 145.
2. M. Vandeleene, Jien, hija, Alla fil-ħsieb ta' Chiara Lubich, Città Nuova, Roma 1999, pġ. 252
3. C. Lubich, *Tahdidiet bit-telefon*, ta' Michel Vandeleene (Opere di Chiara Lubich 8.1; Città Nuova, Roma 2019) pġ. 340.

ĊENTRU TAL-MOVIMENT TAL-FOKOLARI

18, 'Stellaese', Triq il-Ħuttaf, Kappara
T. 21 385 801 | E. focolare.malta@outlook.com

www.focolaremalta.org